

Pieterburen

Onlangs verscheen een 'bijna-twee-jaar'-verslag van de Zeehondenreche in Pieterburen. Het loopt van begin 1993 tot 1 oktober 1994. In die periode werden 120 zeehonden opgevangen, en wel 75 gewone zeehonden, 44 grijze zeehonden en 1 ringelrob. Als opvallende punten worden genoemd het lage gewicht van de 'huliers' uit het Dollardgebied en het hoge aantal zeehonden met longwormproblemen. Verder wordt gemeld dat zes van de opgevangen zeehonden van een zender werden voorzien en vervolgens werden losgelaten in de Oosterschelde. Resultaten van het onderzoek worden echter niet vermeld. Er wordt verhaald van de zwerftochten van een gemerkte, in Duitsland opgevangen zeehond, die de binnenwateren van de provincie Groningen uitgebreid verkende.

Meer ruimte krijgen de olieramp bij Shetland (31 zeehonden opgevangen, 27 gezond weer uitgezet) en de zakjes (Apron Plus) die op de stranden aanspoelden. Eén jonge grijze zeehond, die opviel door zijn slome gedrag en gezwollen rode huid, bleek resten van het gif in zijn urine te hebben. Verder komen de financiële overzichten, de internationale kontakten en de wetenschappelijke activiteiten aan de orde.

Jaap Mulder

Vleermuisten- toonstelling

De belangstelling voor zoogdieren is groeiende. Steeds vaker zijn organisatoren van themadagen, symposia en exposities op zoek naar materiaal over zoogdieren. Binnen de VZZ wordt daar door een aantal mensen aan gewerkt. Voor het leveren van complete exposities zal voorlopig nog een beroep op anderen gedaan moeten worden. Zo kunt u via

Irma Krommenhoek een expositie over vleermuizen huren. De expositie bestaat uit een aantal panelen waarop door middel van tekst, illustraties en maquettes het leven van vleermuizen getoond wordt. Binnenkort zal er ook een expositie beschikbaar zijn over sporen van zoogdieren. Beide exposities zijn gemakkelijk te vervoe- ren. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met *Irma Krommenhoek, eekhuizenweg 49, 6881 AC Velp, 085-644085.*

Waarnemingen doodgereden egels

Doodgereden egels zijn helaas geen onbekend verschijnsel langs de Nederlandse wegen. Omdat het om relatief grote aantallen lijkt te gaan verricht de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ), in opdracht van de Dienst Weg- en Waterbouwkunde (DWW) van Rijkswaterstaat, een onderzoek naar de relaties tussen wegen en verkeer en egelpopulaties in Nederland. Gegevens over de aanwezigheid, aantallen en lokaties van doodgereden egels kunnen bij dit onderzoek een belangrijke rol spelen. De gegevens zullen vooral gebruikt worden om relaties op te sporen tussen de presentie van doodgereden egels en de

samenstelling van het landschap direct naast de weg.

We willen daarom aan iedereen vragen om waarnemingen van doodgereden egels door te geven aan de VZZ. We hebben daarbij de volgende gegevens nodig: datum en enkele lokatie aanduidingen: dichtstbijzijnde plaatsnaam, wegnummer, dichtstbijzijnde hectometerpaal en de rijrichting. Als de weg geen nummer heeft, of als er geen hectometerpaaltjes staan, dan graag een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van de lokatie, liefst met een kaartje. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat u stopt om de egels van de weg te halen. Op veel plaatsen is dit verboden en, door het drukke verkeer, ook niet verantwoord.

Personen die met grote regelmaat gebruik maken van eenzelfde stuk weg (bijvoorbeeld woon-werkverkeer) kunnen zich ook opgeven voor een 'monitoring-route'. In zulke gevallen is het namelijk mogelijk om een beeld te krijgen van het aantal doodgereden egels per kilometer weg per jaar, de frequentieverdeling over het jaar, en de 'verdwijnsnelheid' van de kadavers. Bij opgave ontvangt u een beknopte hand- leiding en waarneemformulie- ren.

De actie loopt tot 1 decem- ber 1995. Uw waarnemingen moeten uiterlijk 31 december 1995 ontvangen zijn, maar u kunt ze natuurlijk ook eerder insturen. Het adres luidt: *Marcel Huijser, Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdier- bescherming (VZZ), Emmalaan 41, 3581 HP Utrecht.* Voor meer informatie kunt u ook bellen: 030-544642 of 03200-32314.

Marcel Huijser, onderzoek- smedewerker egelproject

In het spoor van de wolven-onderzoeker

Het bos van Bialowieza is 125.000 hectare groot. Eens de jachtvelden van de Poolse vorsten en Russische tsaren, behoort het gebied nu tot een van de rijkste natuurgebieden van Europa. Er staan bomen die eeuwen oud zijn. Het zeer dichte en voedselrijke woud is een uniek bos-ecosysteem met een zeer rijke flora en fauna. Hét ideale leefgebied voor de wolf. Hier bestaat nog de mogelijkheid om wolven in hun natuurlijke leefomgeving te bestuderen.

Het Museum voor Wildbeheer organiseert in samenwerking met wolvenonderzoeker Joep van de Vlasakker natuurstudie-excursies naar Bialowieza in Polen. Zo'n excursie biedt u de mogelijk-

heid om zelf actief deel te nemen aan een onderzoek naar deze boeiende dieren. In kleine groepen wordt onder deskundige begeleiding naar sporen gezocht, worden met zenders uitgeruste wolven gevolgd, prooidertellingen verricht en andere vormen van onderzoek uitgevoerd. Behalve onderzoek naar de wolf kunt u meewerken aan onderzoek naar de wisent, de lynx en de boommarter. Een vogel-excursie naar de Biebrzamoerassen behoort ook tot de mogelijkheden. Tijdens de heen- en terugreis worden bovendien interessante natuurgebieden in Duitsland en Polen bezocht. Zo staan onder meer een bever- en een elandenexcursie op het programma.

Door deelname steunt u het wolvenonderzoek in Bialowieza en draagt u bij aan de bescherming van de wolven in Polen.

De excursie vindt plaats van 12 t/m 26 mei 1995. Voor meer informatie kunt u contact

Polse wolf. Zou je die echt te zien krijgen op zo'n excursie?

Foto: Joep van de Vlasakker

opnemen met: *Museum voor Wildbeheer, 085-335375 (NL) of Joep van de Vlasakker, 03434-56354 (NL).*

Oproep!

Geschiedenis van Appelbergen

De Appelbergen is een natuurgebied gelegen op zo'n tien kilometer ten zuidoosten van de stad Groningen in de gemeente Haren. Het gebied maakt deel uit van de hoger gelegen zandgronden, de Hondsrug. In 1994 is het beheer van de Appelbergen overgegaan van het Ministerie van Defensie op Staatsbosbeheer.

Staatsbosbeheer wil de Appelbergen zoveel mogelijk in haar oude staat terug brengen, maar weet niet precies hoe het er vroeger uitzag en welke dieren er leefden. Staatsbosbeheer is dan ook zeer geïnteresseerd in informatie over het voorkomen van vogels, zoogdieren, amfibieën, vlin-

ders, andere insecten en vegetatie. Daarnaast is Staatsbosbeheer geïnteresseerd in allerlei abiotische gegevens.

Iedereen die zijn of haar gegevens over de Appelbergen beschikbaar wil stellen om zo'n historisch overzicht mogelijk te maken wordt aangemoedigd om snel te reageren. Mede-

werking wordt zeer op prijs gesteld.

Voor reactie en meer informatie kunt u contact opnemen met: *Harold Steendam, Staatsbosbeheer Groningen, Postbus 137, 9700 AC Groningen, 050-207235 (NL).*

Zoogdieren in de stad

Negentienvijfennegentig is uitgeroepen tot het *Europees Natuurbeschermingsjaar*. Dat betekent dat er dit jaar extra aandacht zal worden gegeven aan natuur in Europa. Dat is ook hoognodig, want er wordt wel veel aan natuurbescherming gedaan, maar alleen in reeds beschermde gebieden. De meeste natuurgebieden liggen verspreid, van elkaar gescheiden door steden, agrarische gebieden, industrie en wegen. Hierdoor is het voor veel zoogdieren moeilijk om van het ene natuurgebied naar het andere te lopen.

Bovendien leven veel zoogdiersoorten juist buiten de natuurgebieden en daar wordt meestal weinig rekening gehouden met natuurbelangen. Het Europees Natuurbeschermingsjaar staat daarom in het teken van natuur buiten de reservaten. Natuur hoort er gewoon bij (vormt een integraal onderdeel), of het nu een heideterrein betreft, een maisakker of een industrieterrein. Overal zal men ook de natuurbelangen in de gaten moeten houden.

Als onderdeel van het Europees Natuurbeschermingsjaar organiseert de VZZ, in samenwerking met het Nederlands Platform voor Stedelijke Ecologie (NPSE), in september een informatiemarkt over zoogdieren in de stad.

De informatiemarkt is bedoeld om de stadsbewoner te laten zien welke zoogdieren in de stad leven en hoe men rekening kan houden met hun aanwezigheid. Dit zal geïllustreerd worden door middel van excursies door een stad in midden-Nederland. De informatiemarkt zal 's middags plaatsvinden. Iedereen, ook organisaties en gemeenten, die wil laten zien wat men kan doen of wat men reeds gedaan heeft voor zoogdieren in de stad, wordt hierbij opgeroepen zich op te geven voor deze dag bij het *Secretariaat van de VZZ, Emmalaan 41, 3581 HP Utrecht, 030-544642 (NL).*

